

Denné prevádzkové svetidlá

(aktualizované 12.3.2012)

Denným prevádzkovým svetidlom sa rozumie svetidlo vonkajšieho osvetlenia motorového vozidla vyžarujúce svetlo bielej farby, orientované na vozidle smerom vpred. Jeho účelom je zlepšenie viditeľnosti vozidla počas jazdy cez deň. Možnosť použitia denných prevádzkových svetidiel zaviedol [zákon č. 8/2009 Z. z.](#) o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Podľa § 32 ods. 1 tohto zákona sa dennými prevádzkovými svetidlami dá svietiť namiesto stretávacích svetlometov za nezníženej viditeľnosti, teda spravidla pri povinnom dennom svietení. V porovnaní s používaním stretávacích svetlometov na tento účel je výhodou najmä nižší príkon denných prevádzkových svetidiel a z neho vyplývajúca úspora paliva a menšie množstvo vyprodukovaných výfukových plynov.

Dennými prevádzkovými svetidlami môžu byť vybavené motorové vozidlá [kategórií M, N, T a L](#), nie sú však povinné. Na vozidlách ostatných kategórií nesmú byť použité.

Denné prevádzkové svetidlá môžu byť doplnené i na tie vozidlá, ktoré nimi neboli pôvodne vybavené. **Vybavenie vozidla dennými prevádzkovými svetidlami nemusí byť zapísané v osvedčení o evidencii časti I, ani v časti II.**

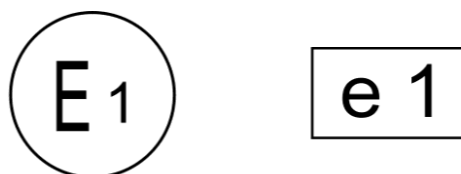
Denné prevádzkové svetidlá musia byť schválené a označené príslušnou schvaľovacou značkou. V blízkosti schvaľovacej značky musia mať označenie „RL“. Príklady označení sú uvedené v prílohe č. 1. Základné požiadavky na montáž denných prevádzkových svetidiel na vozidlách kategórií M a N sú uvedené v prílohe č. 2 a na motocykloch kategórie L_{3e} v prílohe č. 3.

[Zákon č. 725/2004 Z. z.](#) o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v § 21 ods. 2 písm. b) zakazuje v premávke na pozemných komunikáciách ustanovuje prevádzkovať vozidlo, ktoré sa nezhoduje so schváleným typom, alebo na ktorom boli vykonané neoprávnené zásahy do systému, komponentu alebo samostatnej technickej jednotky, alebo ktoré je dodatočne vybavené neschváleným systémom, komponentom alebo samostatnou technickou jednotkou. Ak sa zistí, že k takejto úprave vozidla prišlo, môže byť prevádzkovateľovi vozidla od obvodného úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie uložená pokuta 332 eur podľa § 107 ods. 3 zákona a vozidlo v konečnom dôsledku podľa § 24 ods. 3 písm. b) a c) zákona vyradené z premávky na pozemných komunikáciách natrvalo. Tieto ustanovenia sa vzťahujú aj na denné prevádzkové svetidlá.

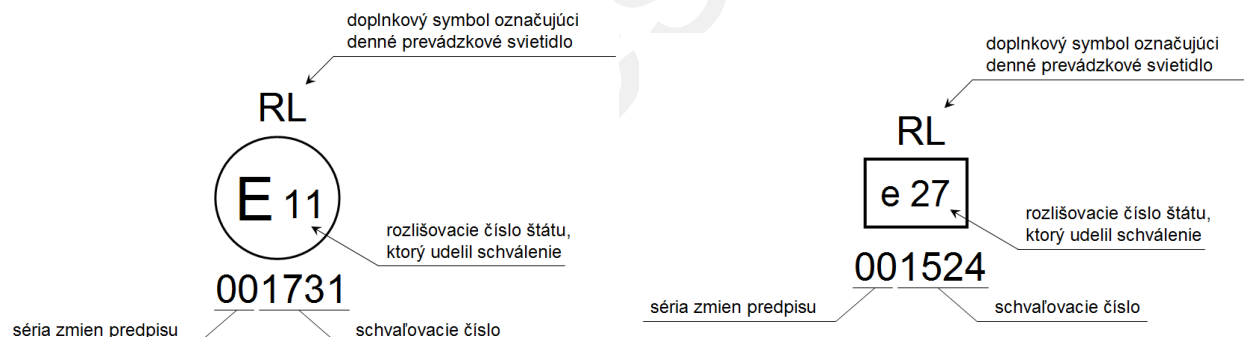
TESTEK, s.r.o.
poverená technická služba technickej kontroly vozidiel

Schvaľovacie značky a označenie denných prevádzkových svetidiel

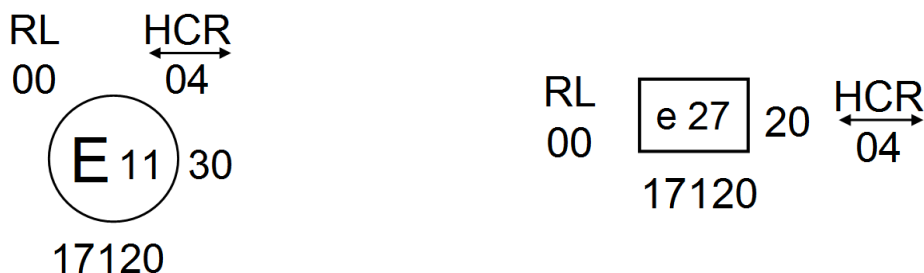
Príklady schvaľovacích (homologizačných) značiek EHK OSN (vľavo) a EÚ/ES (vpravo) akceptovaných pre zariadenia vonkajšieho osvetlenia vozidiel v Slovenskej republike. Číslo v značke je rozlišovacím znakom štátu, v ktorom bolo príslušné schválenie udelené, a môže byť odlišné od číslice 1 uvedenej v príkladoch:

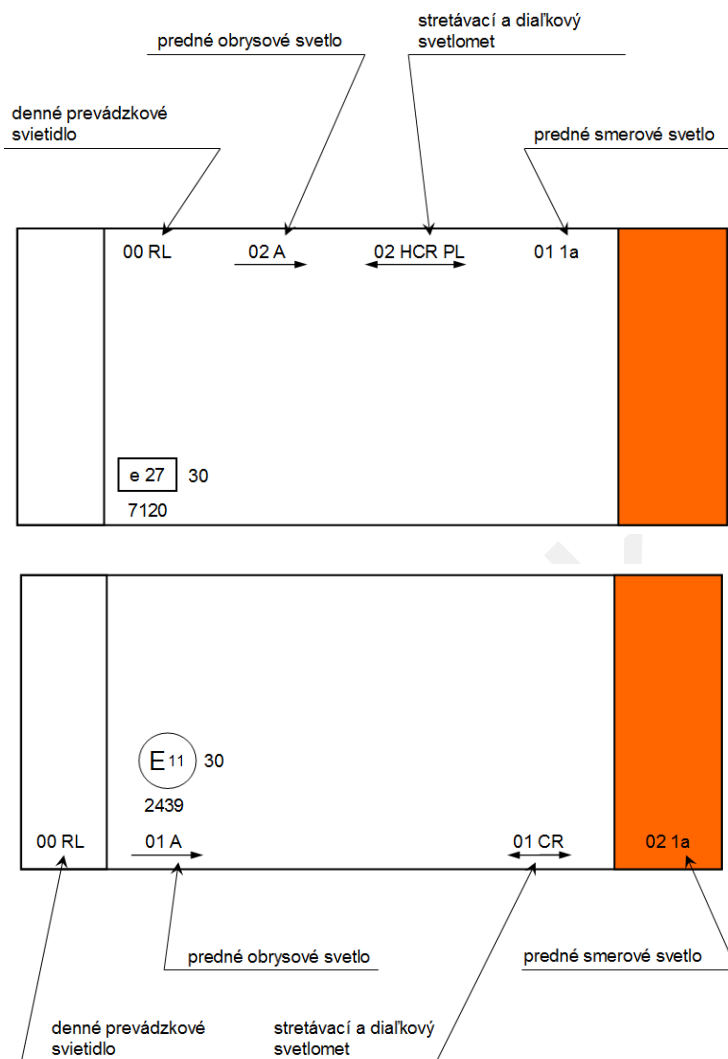
V blízkosti schvaľovacích značiek bývajú uvedené symboly bližšie opisujúce účel a niektoré vlastnosti zariadenia. Denné prevádzkové svetidlá musia byť pri schvaľovacej značke označené symbolom „RL“. Príklady oboch druhov akceptovaných schvaľovacích značiek vo vyhotovení pre denné prevádzkové svetidlá (rozmiestnenie symbolov okolo značky, schvaľovacie číslo a číslo štátu sa môžu líšiť od znázornených príkladov):

Ak je denné prevádzkové svetidlo súčasťou zariadenia združujúceho viacero svetelných zariadení, môže byť schvaľovacia značka spoločná. Príklady schvaľovacích značiek denného prevádzkového svetidla spoločných so stretávacím a diaľkovým svetlometom:

Podobne i v prípade denného prevádzkového svetidla, ktoré je súčasťou predného skupinového svetla, býva schvaľovacia značka spoločná:

Čoraz častejšie bývajú na vozidlách už vyrobených s dennými prevádzkovými svetidlami tieto svetidlá zlúčené s prednými obrysovými svetidlami. Pri rozsvietených stretávacích svetlometoch potom toto zariadenie svieti ako obrysové svetidlo. Po vypnutí stretávacích svetlometov sa aktivuje režim denných prevádzkových svetiel. Príklad takéhoto svetidla na Audi:

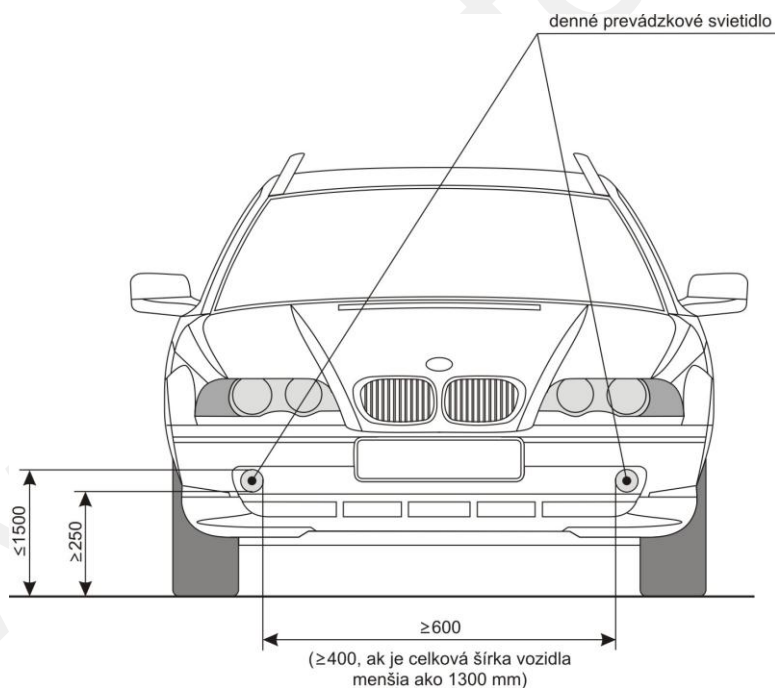

Požiadavky na montáž denných prevádzkových svetidiel na vozidlá kategórií M a N

Z platných predpisov pre montáž denných prevádzkových svetidiel na vozidlá kategórií M a N okrem iného vyplýva:

1. Počet a umiestnenie denných prevádzkových svetidiel

Denné prevádzkové svetidlá musia byť na vozidlo kategórie M alebo N montované vo dvojici. Fotometrické vlastnosti oboch svetidiel dvojice musia byť zhodné. Orientované musia byť smerom vpred a svietiť svetlom bielej farby. Musia byť namontované tak, aby nimi vyžarované svetlo nepôsobilo rušivo na vodiča priamo alebo nepriamo, prostredníctvom spätných zrkadiel a reflexných plôch na vozidle. Umiestnené musia byť na prednej časti vozidla vo výške 250 až 1500 mm nad rovinou vozovky. Dvojica svetidiel musí byť umiestnená súmerne oproti strednej pozdĺžnej rovine vozidla, ich vzájomná vzdialenosť nesmie byť menšia ako 600 mm, prípadne 400 mm, ak je celková šírka vozidla menšia ako 1300 mm.

Poznámka: Vyššie uvedené dĺžkové údaje sa vzťahujú k okrajovým bodom svietiacej plochy svetidla. Pri údajoch minimálnej výšky nad rovinou vozovky je to spodný bod a maximálnej výšky horný bod svietiacej plochy. Vzájomnou vzdialenosťou dvojice zariadení sa rozumie vzdialenosť dvoch najbližších bodov ich svietiacich plôch. Údaje o výške umiestnenia sa vzťahujú na nezaťažený stav vozidla, to znamená vozidlo bez vodiča, posádky a nákladu, avšak s plnou palivovou nádržou, náhradným kolesom a s bežným náradím.

2. Elektrické zapojenie denných prevádzkových svetidiel

Elektrické zapojenie denných prevádzkových svetidiel na vozidlách kategórií M a N musí zabezpečiť:

- a) automatické zapnutie denných prevádzkových svetidiel, keď je zariadenie na štartovanie alebo vypínanie motora v polohe umožňujúcej chod motora; to sa nevzťahuje na prípady, ak je volič automatickej prevodovky v parkovacej polohe, je aktivovaná parkovacia brzda, alebo vozidlo je pred prvým uvedením do pohybu po každej aktivácii pohonu,
- b) automatické vypnutie denných prevádzkových svetidiel, keď je zariadenie na štartovanie alebo vypínanie motora v polohe znemožňujúcej chod motora, alebo pri zapnutí predných hmlových, stretávacích alebo diaľkových svetlometov okrem prípadu, keď sa svetlomety rozsvietia na krátky interval ako svetelné výstražné zariadenie. *Poznámka: môžu sa dať vypnúť aj manuálne, ak rýchlosť vozidla nepresiahne 10 km.h⁻¹, ak sa po presiahnutí tejto rýchlosti alebo prejení vzdialenosti 100 m automaticky opäť zapnú.*

Požiadavka, aby súčasne s dennými prevádzkovými svetidlami nemohli alebo naopak museli svietiť obrysové svetidlá a osvetlenie zadnej tabuľky s evidenčným číslom, nie je celkom jednoznačná. V rôznych obdobiach boli pri schvaľovaní vozidiel rôzne požiadavky na vzájomnú kombináciu svietenia týchto svetidiel. Pri technických kontrolách sa preto akceptujú oba spôsoby zapojenia denných prevádzkových svetidiel.

Podrobné požiadavky sú uvedené v predpise EHK č. 48, ktorý možno nájsť na internetovej stránke [EHK OSN](#), alebo v jeho slovenskom preklade na internetovej stránke [Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky](#).

Požiadavky na montáž denných prevádzkových svetidiel na vozidlá kategórie L_{3e}

Z platných predpisov pre montáž denných prevádzkových svetidiel na vozidlá kategórie L_{3e} okrem iného vyplýva:

1. Počet a umiestnenie denných prevádzkových svetidiel

Vozidlá kategórie L_{3e} môžu byť vybavené jedným alebo dvomi dennými prevádzkovými svetidlami. Orientované musia byť smerom vpred a svietiť svetlom bielej farby. Ak je namontovaná dvojica svetidiel, potom musia byť fotometrické vlastnosti oboch svetidiel dvojice zhodné. Svetidlá musia byť namontované tak, aby nimi vyžarované svetlo nepôsobilo rušivo na vodiča priamo alebo nepriamo, prostredníctvom spätných zrkadiel a reflexných plôch na vozidle. Pre umiestnenie denných prevádzkových svetidiel ďalej platí:

- a) Denné prevádzkové svetidlo môže byť namontované nad alebo pod, alebo na jednu či druhú stranu iného predného svetidla; ak sú tieto dve svetidlá nad sebou, potom musí byť denné prevádzkové svetidlo umiestnené v strednej pozdĺžnej rovine vozidla; ak sú tieto dve svetidlá vedľa seba, potom nesmie byť okraj svietiacej plochy denného prevádzkového svetidla ďalej ako 250 mm od strednej pozdĺžnej roviny vozidla.
- b) Denné prevádzkové svetidlo, ktoré je zlúčené s iným predným svetidlom (diaľkovým svetlometom alebo predným obrysovým svetidlom) musí byť namontované tak, aby okraj svietiacej plochy neležal ďalej ako 250 mm od strednej pozdĺžnej roviny vozidla.
- c) Dvojica denných prevádzkových svetidiel, z ktorých buď jedno alebo obe sú zlúčené s iným predným svetidlom, musí byť namontovaná súmerne oproti strednej pozdĺžnej rovine vozidla.
- d) Ak je namontovaná dvojica denných prevádzkových svetidiel, vzdialenosť medzi ich svietiacimi plochami nesmie presiahnuť 420 mm. Nevzťahuje sa na prípady, ak
 - I. sú denné prevádzkové svetidlá v skupine, združené alebo zlúčené s iným svetidlom, alebo
 - II. sa denné prevádzkové svetidlá nachádzajú v priemete čelnej plochy motocykla do roviny kolmej na strednú pozdĺžnu rovinu vozidla.
- e) Denné prevádzkové svetidlá musia byť umiestnené vo výške 250 mm až 1500 mm nad rovinou vozovky.
- f) Denné prevádzkové svetidlá sa môžu natáčať s riadením.

Poznámka: Vyššie uvedené dĺžkové údaje sa vzťahujú k okrajovým bodom svietiacej plochy svetidla. Pri údajoch minimálnej výšky nad rovinou vozovky je to spodný bod a maximálnej výšky horný bod svietiacej plochy. Vzájomnou vzdialenosťou dvojice zariadení sa rozumie vzdialenosť dvoch najbližších bodov ich svietiacich plôch. Údaje o výške umiestnenia sa vzťahujú na nezaťažený stav vozidla, to znamená vozidlo bez vodiča, posádky a nákladu, avšak s plnou palivovou nádržou, náhradným kolesom a s bežným náradím.

2. Elektrické zapojenie denných prevádzkových svetidiel

Elektrické zapojenie denných prevádzkových svetidiel na vozidlách kategórie L_{3e} musí zabezpečiť automatické vypnutie denných prevádzkových svetidiel pri zapnutí predných hmlových, stretávacích alebo diaľkových svetlometov okrem prípadu, keď sa tieto svetlomety rozsvetia na krátky interval ako svetelné výstražné zariadenie.

Požiadavka, aby súčasne s dennými prevádzkovými svietidlami nemohli alebo naopak museli svietiť obrysové svietidlá a osvetlenie zadnej tabuľky s evidenčným číslom, nie je celkom jednoznačná. V rôznych obdobiach boli pri schvaľovaní vozidiel rôzne požiadavky na vzájomnú kombináciu svietenia týchto svietidiel. Pri technických kontrolách sa preto akceptujú oba spôsoby zapojenia denných prevádzkových svietidiel.

Podrobné požiadavky sú uvedené v predpise EHK č. 53, ktorý možno nájsť na internetovej stránke [EHK OSN](#), alebo v jeho slovenskom preklade na internetovej stránke [Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky](#).

www.testetek.sk